

KOORGELEIDE

Uitgave van de Sint-Gregoriusvereniging in het bisdom Roermond

nummer 44 | maart 2025

INHOUDSOPGAVE:

Prelude	1
Van het secretariaat	2
Welke muziek heeft de kerk nodig?.....	3
Orgelpracticum.....	10
Duwen en trekken.....	12
KorenOntmoetingsAvond.....	14
Nieuw verschenen	15
Vanaf de orgelbank.....	16
Muziekbladen.....	17 - 20
Inspiratiemiddag	20
Studiedag Musica Gregoriana	21
Toekomst van de kerkmuziek	24
Van koor naar hardcore.....	26
Geslaagde workshop orgel voor kinderen.....	29
Bouw een orgel.....	30
Interview met jonge organisten	32
Jubilarissen	35

OMSLAG:

Willibrordushuis Den Haag,
foto: Jacky Gerritsen.

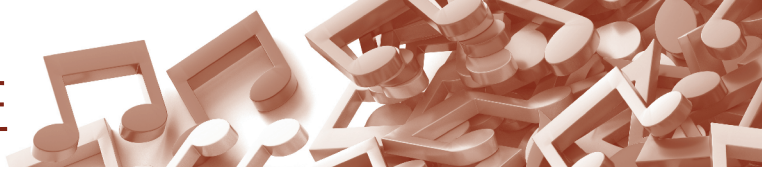
REDACTIE:

Ad Voesten
Vic. Drs. E. Smeets
Marian Verstappen (secr.)

E-mail:
koorgeleide@gmail.com

Postadres:
Postbus 470, 6040 AL Roermond

PRELUDE

We leven in een tijd waar veel zekerheden lijken te wankelen op hun grondvesten. Of er heldere en weloverwogen keuzes gemaakt worden is niet altijd meer duidelijk.

Het helpt enorm om daarover te praten in een groep mensen. Een kerkgemeenschap en ook de koren hebben beleid en weloverwogen beslissingen nodig vanuit een kennisbasis. Rekening houdend met bestaande afspraken en een toekomstgericht beleid. De ervaring leert dat je op deze manier een grotere overlevingskans hebt in woelige tijden. Laat je vooral niet leiden door de waan van de dag ook al voel je je soms een roepende in de woestijn.

Blijf standvastig en neutraal en zoek naar de gemene deler. Dat wat ons samenbindt. Kerkmuziek kan dat verbindende middel zijn. Zet daarvoor al je vooroordelen aan de kant. Echte kerkmuziek is tijdloos, leeftijdloos en kent geen politieke kleur, echte kerkmuziek gaat over God en de mens. Niets meer en niets minder. Elke inhoudelijke discussie hierover is verloren tijd. Tijd die je beter had kunnen besteden aan jouw naaste medemens.

Ad Voesten.

Het volgende nummer van Koorgeleide verschijnt eind september 2025. Kopij kunt u inleveren vóór **10 augustus** bij: **koorgeleide@gmail.com** of SGV in het Bisdom Roermond, t.a.v. Koorgeleide, Postbus 470, 6040 AL Roermond.

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden artikelen in te korten.

Onderscheidingen voor koor- en zangersjubilea kunnen **minimaal 2 maanden van te voren** digitaal worden aangevraagd. Het aanvraagformulier kunt u invullen via de website van de Sint-Gregoriusvereniging in het bisdom Roermond.

Een actueel adressenbestand is zowel voor u als voor ons van groot belang.

Mocht de adressering van het koorsecretariaat niet (meer) juist zijn, gelieve dit dan z.s.m. te melden aan **secretaris@sgv-roermond.nl**.

VAN HET SECRETARIAAT

Dienstjaren	Dirigent <u>ó</u> f Organist Bevoegdheid:			Dirigent <u>é</u> n Organist Bevoegdheid:		
	III	II	I	III	II	I
1	26,60	30,75	34,55	41,35	47,75	54,25
2	27,30	31,75	35,75	42,25	48,90	55,55
3	27,95	32,80	37,05	43,40	50,05	57,00
4	28,75	33,85	38,50	44,15	51,15	58,45
5	29,35	34,95	39,80	44,85	52,15	59,80
6	30,00	35,85	41,35	45,60	53,25	61,15
7	30,75	36,90	42,60	46,25	54,40	62,55
8	31,40	37,95	43,95	46,85	55,55	63,85
9	32,00	38,90	45,35	47,50	56,55	65,15
10 of meer	32,65	39,80	46,70	48,25	57,55	66,40

De salariëring van de kerkmusicus, die niet valt onder de hierboven onder I t/m III bedoelde bevoegdheidscategorieën, maar die niettemin een overeenkomst tot het verrichten van enkele diensten heeft gesloten met het bestuur, luidt als volgt:

	Dirigent <u>ó</u> f Organist	Dirigent <u>é</u> n Organist
Groep A	24,95	37,35
Groep B	16,95	24,95

Groep A en B kennen alleen de reguliere verhoging. Een extra salarisverhoging op basis van anciënniteit is hier niet van toepassing.

Het Gregoriusblad vroeg onze voorzitter een artikel te schrijven voor het decembernummer 2024. Hieronder is het opgenomen, alsmede de reactie van de hoofdredactie.

WELKE KERK HEEFT DE MUZIEK NODIG?

Inleiding

Ik kan niet zeggen dat ik niet getriggerd was door de vraag en het verzoek op de vraag te reageren in dit artikel. Eerst

heb ik de vraag een aantal keren moeten lezen: welke kerk heeft de muziek nodig? De linguïsten mogen er zich eens op loslaten hoe de vraag gelezen moet worden. Immers, onderwerp en meewerkend voorwerp kunnen gewisseld worden, toch? Maar ik ga er maar van uit dat het de omgedraaide insteek is van: welke muziek heeft de kerk nodig?

Maar dan nog word ik getriggerd. Als ik zoek naar een navenante vraagstelling, zou ik uitkomen bij: hoe zou mijn vrouw eruit moeten zien? Of: wat heb ik voor partner nodig? Welke parochie voldoet aan mijn eisen of wensen? Legitieme vragen, wellicht, maar ik heb de indruk dat het evangelie ons die vraag in die vorm zo niet zou laten stellen. Maar oké, ik doe wel mee en schrijf wel. Alhoewel mij bij al dit soort van vraagstellingen en artikelen soms het gevoel bekruipt dat het om een achterhoedegevecht gaat. Wat voor mooi repertoire spelen we met ons al even

mooie orkest... op de Titanic? 'Zijn het er velen die gered worden, Heer?' Ik bedoel, ik snap de vraag en de bewogenheid en de bekommernis en de betrokkenheid, maar schaam me er ook ergens voor dat we ons die vraag na 2000 jaar christendom nog moeten stellen.

Maar goed, ik schrijf wel. Alleen nog de vraag aan wie de vraag gesteld is. Ik mag een aantal verschillende functies bekleeden. Zo ben ik gedelegeerde voor liturgie en kerkmuziek in het bisdom Roermond. Niet dat we zo in elkaar zitten, maar dan heb je al gauw de neiging te kijken naar wat mag en wat mag niet. Ik mag mijn bisdom vertegenwoordigen in de Nationale Raad voor Liturgie. Het zal duidelijk zijn dat het antwoord dan al gauw volledig gekleurd wordt door wat de liturgie ons aanreikt. Ik ben voorzitter van de Sint-Gregoriusvereniging in het bisdom Roermond. Dat is een naar best vermogen enthousiaste en actieve club die menige bijeenkomst organiseert om mensen te inspireren tot kerkmuziek.

Waren we vroeger de keurmeester op korennavonden, thans proberen we de drijfveer te zijn achter inspiratiebijeenkomsten. Ik ben geestelijk directeur van het

Huis voor de Pelgrim, met de Lourdesreizen als hoofdmoot van onze activiteiten. Dat laatste vermeld ik hier omdat ik er straks graag op terug kom.

Dus ja, wie vraag je het? Maar voor, boven, tussen en onder alles door ben ik met hart en ziel pastoor. En in mijn pastoraal komen eigenlijk alle bovenstaande functies samen: als ik er in mijn parochie

niets mee kan en of als het daar nergens kan landen of wortelen, of als het verschillende werelden zijn die geen raakvlakken hebben met elkaar, dan laat het maar, want dan werkt het niet. Ik beschouw de parochie altijd nog als de werkvloer van de kerk: daar moet het gebeuren. Die parochie geldt voor mij als ijkpunt en referentiekader.

Welke kerk heeft de muziek nodig? Een vierende kerk

Wat doen we dan in die parochie? Ik kom uit een traditionele parochie in Zuid-Limburg. Het koor zong elke zondag de gregoriaanse hoogmis en enkele meerstemmige werken. In de andere Mis op zondag - naast de stille leesmis in alle vroegte - zong de priester een paar door en door bekende liedjes. De andere zondag zong hij de andere drie, die hij kende. Maar voor toen was dat goed. 'Heel de aarde jubelt en juicht' (is ook niet kapot te krijgen) en hoe heet die andere ook alweer voor als we het niet meer weten? O ja, 'Zingt

voor de Heer van liefde en trouw'. Doet het trouwens ook nog altijd uitstekend.

Maar toen kwam een nieuwe pastoor, met een imposante stem, met oog en hart voor de mogelijkheden van liturgie en met een geweldige bagage aan muzikaal repertoire. Liturgisch, wel te verstaan. Ineens werden in de tweede mis de antwoordpsalmen gezongen - eenvoudig doch

goed - en werd de hele bundel van kraft tot kraft ingevoerd. En mensen deden mee. En hoe. En het koor liet zich heel gemakkelijk meeslepen in het enthousiasme van de pastoor: acclamaties en beurtzangen, een- dan wel meerstemmig, alles ging erin en kwam eruit. Een zingende, vierende kerk liet hij achter toen hij met pensioen ging. Daar wordt nu ter plekke nog van geprofiteerd. En wie van buiten bij toeval of nieuwsgierig geworden die betreffende kerk bezocht, waande zich in een warm bad.

Goed, dat is twintig jaar geleden en de tijd is danig veranderd. Klopt. Maar het is mijn ervaring dat als de roerganger er zich aan geeft en wat in zijn mars heeft dan wel als hij mensen vindt die dat met hem doen, dan is er best wel wat mogelijk. Dat laatste vind ik erg zuinigjes uitgedrukt eigenlijk. Een vierende kerk. Dat komt bij mij op als ik aan die tijd terug denk. Dankbaar voor het voorbeeld dat deze priester mij in mijn leven gegeven heeft op dit vlak, mag ik zeggen dat het mij wel degelijk mogelijk is gebleken parochies aan het zingen, aan het vieren te krijgen. Een vierende kerk, dat is wat we nodig hebben.

Wat voor muziek?

Te pas en te onpas gebruik ik de uitvaart-liturgie als voorbeeld van - hoe ik meen - dat het moet. Als je families die op zich niet veel met de kerk hebben maar toch kiezen voor een kerkelijke uitvaart de vrije hand laat, dan komt er doorgaans een armoe-dig muzikaal programma tot stand. Net als trouwens de keuze van de lezingen: de sterke vrouw laat zich afwisselen met Predikers ijdelheid. Terwijl, als je als voor-

ganger goed luistert naar wat de familie over vader of moeder vertelt en daar lezingen bij uitkiest die je vervolgens voor je verkondiging gebruikt, dan til je het leven van de overledene naar een niveau waar de doorsnee familie nooit van gedroomd had: mijn oma als een koningin begraven, zei een van de kleinkinderen laatst.

Dat geldt zeker ook voor de muziek in de uitvaartliturgie. Waar koren stilaan wegval-len prijs ik me gelukkig dat ik me goed kan helpen met mijn stem en met een goede organist en dat we heel flexibel kunnen zijn in het repertoire. Met regelmaat raken families danig onder de indruk van 'Mogen de engelen, boden van licht, jou naar het land van het levenslicht leiden'. Of van 'Voor de toegewijden'. Pastoor, wordt door-gaans na afloop gevraagd, hebt u voor ons de tekst van de preek en van dat lied? Maar ook het good old gregoriaans blijft hoog scoren. Het requiem aeternam - zeker als je het met een paar woorden uitlegt voor je het zingt, raakt ieder mens: eeuwige rust en vrede bij God, dat is ons aller harten-wens voor deze mens die ons ontvallen is.

Dus, wat voor muziek? Muziek die er toe doet. Die illustreert en verklankt wat we geloven en vieren. Moet dat dan streng liturgisch repertoire zijn? Ik denk dat je steeds moet kijken of de muziek past in de verkondiging en in wat we vieren. 'Mag ik dan bij jou?' ik zit er niet op te wachten, maar ik kan er nog een link in zien naar het diepmenselijk verlangen bij God thuis te mogen zijn. En waar dat lied ons gebed is, zal het antwoord zijn dat God ons met open armen ontvangt. Het alom bejubel-de en haast onvermijdelijk geworden 'Hal-

lelujá' van Cohen, over overspel en bedrog, daar kan ik weinig mee, evenmin als met de tekst van 'Papa' om diezelfde reden, net als met Het Dorp van Wim Sonneveld, dat enkel herkenbaarheid oproept bij de stilaan bejaarde generatie. Bij een vormsel straalde het koor met 'In de mallemolen van het leven draai je allemaal je eigen rondje mee.... Het koor vond het zelf erg mooi, de vormelingen vroegen zich af of ze zich daar nou op voorbereid hadden...

Onderschat de jonge generatie niet. Die hebben gevoel voor sacraliteit en schoonheid. Bagger genoeg de hele dag, maar als ze in de kerk - een klein beetje geholpen met wat tekst en uitleg - eeuwenoud gezang horen of verstillende muziek, daar heb je ze echt wel mee. Toen ons topkoor van jonge mensen - tussen de 8 en 32 - met louter klassiek kerkrepertoire, op hoog niveau gezongen, een nieuwe dirigent kreeg, kreeg die te verstaan dat musical en dansspasjes aan het koor niet besteed waren, liever zangles en stemvorming, om kerkvertrouwd repertoire ten gehore te kunnen brengen. Nergens klinkt dat zo fris als bij ons! En je moet het koor echt zien om te geloven dat de gemiddelde leeftijd echt begin twintig is.

Authentiek geloof, authentieke muziek, een authentieke kerk

Ik zou nog iets over Lourdes zeggen. Wie Lourdes kent, weet hoe het er aan toe gaat bij de grote internationale plechtigheden. Bij de Mis in de ondergrondse basiliek weet je niet wat je hoort als tienduizenden een eenvoudig refrein mee schallen. Maar wat me altijd bijblijft is dit. We waren er een keer en vierden de Mis langs de Es-

planade in een van de kapellen daar. De cantor had als openingslied gekozen: 'Wij zoeken U als we samenkomen, hopen dat Gij aanwezig zijt'. Op hetzelfde moment trok buiten de dagelijkse Sacramentsprocessie langs: 'Lauda Sion Salvatorem!' uit volle borst met orgel en trompet. 'Loof, volk van de Heer, uw Verlosser!' Waar we binnen zochten naar de aanwezigheid van de Heer, trok Hij buiten langs... En wij maar hopen, binnen.

Wat kerk en muziek bindt is dat het van twee kanten authentiek moet zijn. Zoveel de intentie waarmee we muziek maken als de muziek zelf. Liturgie en kerkmuziek gaat als het goed is om de ontmoeting met de levende Heer in ons midden, die ons nodigt, die ons graag ziet, die ons tot vrede en vreugde wil zijn, verzoenend en verbindend. Alles wat dat wezenlijke aspect onderstreept hebben we nodig: dan komen kerk en muziek allebei goed uit de verf.

Natuurlijk dat kan zijn met nieuw en vernieuwend repertoire en wellicht ook met nieuwe stijlen. Out of the box, prima. Maar mijn oude leermeester in de kerkmuziek zei altijd: we zitten op zo'n schat aan muziek en gebeden, het is onze taak die schat samen te delven.

Toen we eens aan eerste communicanten vroegen welk communieliedje ze nu eigenlijk het mooiste vonden - en dat ging van ruig en hip tot een verstillende psalm - was het antwoord: van die herder. 'De Heer is mijn herder, ik kom niets tekort. 'k Heb vertrouwen in mijn leven en ik zie wel hoe het wordt'.

Ik denk dat je voor de liturgie echt op zoek moet gaan naar muziek die verklankt wat we op dat moment vieren. Het moet er niet naast zitten, dat zou wringen en niemand dienen. Trouwens, zou God zich ook nog welkom weten in zijn eigen huis, zou een criterium kunnen zijn. Voor de rest geloof ik ook heilig in kerkconcerten, die breder

van opzet en insteek kunnen zijn en die met een goede commentator muziek en kerk bij elkaar kunnen brengen en houden. Zo'n kerk heeft die muziek nodig. Of andersom, kan ook. Ik mag er dankbaar mee aan de slag, zeker als pastoor.

Ed Smeets

Redactielid Martin Hoondert reageert op het pleidooi van gedelegeerde Ed Smeets voor muziek die authentiek is en aansluit bij wat de kerk viert.

De vraag die de redactie voorlegde aan gedelegeerde Smeets is, zoals hij zelf aangeeft een enigszins ontregelende waag. 'Welke kerk heeft de muziek nodig'? De redactie ontleent deze vraag aan een boekje van het Allgemeine Cäcilienverband für Deutschland, de Duitse zusterorganisatie van de Nederlandse Sint-Gregoriusvereniging: *Welche Kirche braucht die Musik?* (2023). De neiging om de vraag te lezen vanuit het perspectief van kerk en liturgie kan ik goed volgen.

Het is logischer om de vraag om te draaien: welke muziek heeft de kerk nodig, wat moet er klinken in de liturgie? Ed Smeets kijkt naar de vraag vanuit zijn ervaringen als pastoor en komt met een helder ant-

woord: de kerk heeft muziek nodig die authentiek is, ontleend aan zowel oude als nieuwe repertoires, van gregoriaans tot Jongerius. Ik waardeer en bewonder Smeets' open houding, hij zoekt naar muziek die zowel kerk en liturgie als de mensen met wie hij liturgie viert, recht doet; muziek die geloof voedt en versterkt. Daar kan niemand tegen zijn.

Toch zou ik de oorspronkelijke vraag terug willen halen. Ik doe dat aan de hand van één zin uit de tekst van Smeets waaraan ik blijf 'haken'. Hij schrijft: de kerk heeft muziek nodig die 'illustreert en verklankt wat we geloven en vieren.' Laten we deze zin eens nader bekijken. Ik begin mijn reflectie met het woordje 'we'. Op wie doelt Smeets met 'we'? Verwijst dit ene woordje naar 'de kerk' of naar de plaatselijke gemeenschap, de gemeenschap van gelovigen (en wellicht ook de minder-gelovigen, de zoekers, de niet-zeker-weters enz.) die hier en nu bijeen komt? Als we zoeken naar muziek die het geloof van deze gemeenschap uitdrukt, dan moeten we goed weten wie deze gemeenschap is, waarnaar zij verlangt, waarop zij hoopt.

Ik krijg de indruk uit de tekst van Smeets, dat hij de gemeenschap benadert vanuit een vastomlijnd geloof, misschien zelfs enigszins triomfalistisch, een geloof dat uitgedrukt wordt in de sequentie *Lauda Sion*. Mag het zo zijn dat een vierende gemeenschap zich meer herkent in *Wij zoeken U* meer dan in *Lauda Sion*? Het 'we' dat Smeets gebruikt in zijn artikel, bestaat eigenlijk niet. De gemeenschap is altijd hier en nu en de keuze van de muziek die bij deze gemeenschap past, vraagt een grote repertoirekennis en het talent om via muzikale middelen af te stemmen op het hier en nu van deze gemeenschap.

Een paar weken geleden zong ik met mijn koor in een eucharistieviering in een kleine gemeenschap. Na afloop, bij de koffie, bedankte de pastoor mij voor het opluisteren van de viering. Ik kon niet nalaten om te antwoorden: 'Als we de viering hebben opgeluisterd, hebben we ons werk niet goed gedaan.' De muziek in de liturgie is niet bedoeld als opluistering, maar is de

liturgie zelf. Het vieren gebeurt in gebed, stilte, lezing, verkondiging én muziek. Door al deze elementen samen te brengen ontstaat een besef, of beter: een ervaring van Gods aanwezigheid. Die ervaring is geen gegeven: het is de beweging van de gelovige waarin zij of hij naar God verlangt (zoals God naar de mens uitziert). Die beweging krijgt gestalte in het vieren, in het bidden, overwegen en zingen. En het is in die beweging dat Gods aanwezigheid kan doorbreken, soms. Met andere woorden: de muziek illustreert niet iets dat er al is, maar brengt iets in beweging, leidt naar iets toe.

In nauwe samenhang met het voorgaande moeten we ook nadenken over het woordje 'geloven'. Ed Smeets schrijft dat muziek verklankt wat we geloven. We zouden deze bewering ook kunnen omdraaien: we geloven wat we verklanken, de muziek (tekst én klank) leidt tot een bepaalde vorm en inhoud van geloof. Het is wellicht kenmerkend voor een kerkelijk functionaris om te

denken dat geloof iets is wat gewoonweg bestaat een pakketje dat we alleen maar hoeven uit te pakken. We noemen dat een essentialistische benadering van geloof.

Geloof is er, je hoeft het alleen maar te ontdekken, op te graven en uit te drukken in bijvoorbeeld muziek. Ik denk, of eigenlijk: ik ben ervan overtuigd, dat de beweging precies andersom is. Geloof is er niet maar ontstaat en groeit doordat we iets doen. We noemen dat een performatieve benadering van geloof. Mensen gaan niet naar de kerk om hun geloof uit te drukken, maar om geloof te laten groeien, te ervaren, te verkennen. Juist muziek speelt hierbij een belangrijke rol. Muziek drukt niet het geloof uit maar vormt het geloof. Een viering waarin gregoriaans gezongen wordt, zal vooral de ervaring van sacraliteit en mysterie oproepen. Een viering met gezangen op muziek van Bernard Huijbers zal leiden tot een geloof dat aanzet tot handelen. Ik schilder de tegenstellingen expres scherp om te laten zien dat de kerk die wij worden en het geloof dat wij ons gaandeweg eigen maken in sterke mate bepaald wordt door de klanken die wij horen en zingen. Smeets illustreert dat overigens heel mooi met het voorbeeld dat hij geeft van de muzikale pastoor uit de kerk van zijn jeugd.

Door het invoeren van onder andere acclamaties en beurtzangen wist hij een 'vierende kerk' te realiseren: de muziek vormde de gemeenschap, maakte de kerkgangers tot gemeenschap die samen viert. Ik wil overigens niet beweren dat het ene repertoire beter is dan het andere. Wat van belang is, is te zoeken naar een repertoire dat de

gemeenschap doet groeien in geloof, met andere woorden het hierboven genoemde 'we' is een belangrijk criterium.

Het laatste woord waarop ik wil ingaan is 'vieren'. De kerk heeft muziek nodig die 'verklankt wat we vieren', aldus Smeets. In het licht van wat ik hierboven heb geschreven, zou ik één letter in deze zin willen veranderen: de kerk heeft muziek nodig die verklankt dat we vieren. Als een gemeenschap, daarbij geholpen door een kerkmusicus met grote repertoirekennis en talent om muziek aan te passen aan de lokale mogelijkheden, in staat is om muziek te kiezen die de gemeenschap daadwerkelijk laat bloeien, die de gemeenschap omvormt tot een vierende gemeenschap, dan doet de muziek wat zij moet doen. Dan heeft de muziek haar kerk gevonden en gevormd.

Ik begon mijn reflectie met het uitspreken van mijn waardering voor de bijdrage van Ed Smeets. Die waardering wil ik aan het slot van mijn bijdrage herhalen. Ik kijk vanuit een performatief standpunt naar geloof en muziek. Geloof is niet, maar groeit en ontstaat en muziek speelt daarbij een belangrijke rol. Is dat zo verschillend van het standpunt van gedelegeerde Smeets die muziek meer in dienst stelt van een geloof dat in tekst en klank uitgedrukt moet worden? Ik denk inderdaad dat het verschil er is en dat het echt uitmaakt welk perspectief je hanteert. Maar ik denk ook dat we elkaar herkennen in een zoektocht naar een kerk waarin mensen kunnen groeien in geloof.

Martin Hoondert

ORGELPRACTICUM

19 OKTOBER 2024 JL.

Op 19 oktober jl. mocht ik in de kerk van Overhoven te Sittard een workshop verzorgen m.b.t. het onderhoud van kerkorgels en waar zoal op gelet kan worden door de bespelers van deze , als ze in aanraking komen met mankementen, storingen en revisie in de toekomst. Hierbij kwamen aan bod de bouw, de werking van o.a. de windvoorziening, de pijpen, het tractuursysteem en de speeltafel. Wanneer en hoe vaak moet een kerk orgel gestemd worden.

De betrekkelijk kleine (overigens zeer geïnteresseerde) groep kon ik op het ruime oksaal en in de eveneens ruime onderkas vooral alle aspecten van de bouw laten zien. De werking van de balgen met hun reguleermechanismen en de motor kon daardoor aan ieder worden gedemonstreerd en wat daar allemaal zoal mis kan gaan: hoe herkennen van het verkeerd omdraaien, soorten oliën om te smeren en op welke plekken, de essentiële betekenis van de gewichten op de

balgen en waarom daar niets zomaar aan te veranderen door er bv de bibliotheek van het koor op te leggen. Ook kon men zien hoe membranen functioneren en hoe te herkennen als ze aan het verslijten zijn.

Aan de hand van een aantal meegebrachte pijpen kon ik de verschillende bouwwijzen en hoe de klank wordt gegenereerd en hoe een orgelstemmer ze stemt (en met welk gereedschap) en intoneert laten zien. Dat sommige registers zoals gedekten (Roerfluit, Holpijp etc.) door hun afzakkende hoeden sneller ontstemmen terwijl juist daarmee de kerk/koorzang het meest mee begeleid wordt, brengt vaak andere prioriteiten met

zich mee bij stembeurten dan andere , minder vaak gebruikte, registers bv. een mixtuur, vooral in een R.K-kerk.

Ook is het even gegaan over de manier waarop we tegenwoordig aankijken tegen de onderhoudskosten met betrekking tot het teruglopend kerkbezoek, het aanstaande sluiten van kerkgebouwen en het tekort aan financiële middelen. Soms wil het kerkkoor niet meer op het oksaal zingen vanwege de hoge leeftijd en niet zelden wordt dan gekozen voor een elektronisch alternatief voor het pijporgel op de kerkvloer. Wat verdient de voorkeur? Een electronicum beschikt vaak over een transponeerknop en is ook makkelijk verplaatsbaar. Echte orgelpijpen hebben echter van zichzelf een natuurlijke boventoonrijkdom die precies het gehoor van de zangers ondersteunen kan zonder te overbieden.

Daniël Jansen

Een kapot kerkraam wordt zondermeer gerepareerd (want dat kun je zo niet laten) terwijl het bedrag dat daarmee gemoeid ook nodig is voor het opnieuw in het leer zetten van een blaasbalg. Die laatste bevindt zich in het (onzichtbare) inwendige van het orgel en trekt daardoor geen aandacht terwijl het leer soms na 70 jaar allang versleten is.

Als kerkmusici, priesters en kerkbesturen behoren we eigenlijk onze orgelcultuur in stand te houden. Belangrijk is voor organisatoren om regelmatig de storingen en ontstemmingen te kunnen detecteren en dat op een heldere wijze door te geven aan de financieel verantwoordelijken. Die kunnen dan, als de orgelmaker moet worden ingeschakeld, de kosten beter in proportie zien en hoeven dan geen onnodig of vaak teveel in een keer geld uitgeven.

Ten slotte heb ik een paar deelnemers meegenomen boven in het orgel om ze zelf een aantal tongpijpen van de Trompet 8' te laten stemmen.

DUWEN & TREKKEN

Espère contre toute espérance

Het zal geen foto zijn die internationaal aandacht trekt of prijzen wint. Ik weet ook niet of het nou de beste invalshoek was. Maar ze stond in de krant. Een stoet priesters in witte kazuifels, in weer en wind, op zondagmorgen, eind december vorig jaar, op weg van de Munsterkerk naar de kathedraal voor de opening van het Heilig Jaar.

Wie een processie bedenkt op zondagmorgen kwart over negen hartje winter? Tja, moest van de paus. En dan doet een beetje katholiek bisdom dat. Maar weer en belangstelling leverde dus een plaatje op in de krant dat inderdaad - al is het van ellende of armoe - de hoop doet aanwakkeren op een nieuwe lente, niet alleen in de natuur, maar ook in de kerk. Verder oogde het ergens troosteloos.

Maar het wordt nog erger. Paar dagen later verscheen er een ingezonden brief in de krant waarin iemand zich ook nog eens bij die foto afvroeg wat er überhaupt nog nieuwswaarde is aan de interne feestjes van de kerk. Waarom zou een krant daar nog over moeten berichten, was de vraag. Wie boeit dat nog, lag eronder. En daar wordt het hopeloos...

Waar staan we nog als kerk? Als ik de kaartenbak van de kerkkoren in Limburg zie, lijkt het mandje wel lek. De hele kerk is klein geworden. De kerk is wat dat betreft met de tijd meegegroeid: voor diepgang

en bezinning is heden ten dage nauwelijks ruimte. Het zou niet rijmen als het op vandaag druk zou zijn in de kerken.

Ik hoor bij menige uitvaart van mensen die niet meer naar de kerk konden komen en de Mis op tv volgen, dat kinderen vertellen dat ze steevast 's zondags op de koffie komen bij hun ouders, maar dat die dan nog naar de Mis zitten te kijken. Af en toe durf ik te vragen of ze hun ouders dan ook de kans gaven die Mis af te kijken, of dat de Communie en de Zegen moesten wijken voor de koffie en de laatste praat? Soms sturen de ouders de kinderen dan nog even weg of nodigen hen uit mee te kijken (goed bezig!), maar meestal moet de Mis wijken. Ik denk dan: als je ouders er zoveel waarde aan hechten, kom dan een half uur later. Maar ik vrees dat het gaat zoals bij de ingezonden brief: waarom moet dat nog, die Mis?

Tja, het is knap lastig je als kerk staande te houden in zo'n geweld. Gezelligheid voorop, verantwoordelijkheidsbesef pas

ver daarachter. Wie werkt er nog de hele week? Wie houdt zich bij zijn werk of ambitie? We zijn gauw afgeleid. Iedereen heeft het over verbinding, als we maar niet verbonden raken. En wie een beetje Bijbelvast is hoort er ook nog eens Verbond in. Maar wie heeft het daar nog over? De jeugd vliegt in en uit, wisselt van baan en partner en levert (voor zover er nog zijn) bij de aanmelding voor het Vormsel een heel andere gezinssamenstelling in dan bij de Eerste Heilige Communie. De ouden zijn stabiel, maar dan ook weer van eind mei tot Allerheiligen beurtelings op vakantie. We zitten liever op het terras dan dat we ons eigenaar voelen van wat eigenlijk onze levenstaken zijn. Doe daar nog een stukje technocratie bij - als het niet in het systeem past, bestaat het niet - en we zijn terug bij de troosteloze indruk die de foto in de krant maakte...

Wat doet er nog toe? Wij! Die foto hoorde bij het jaar van de hoop, zoals het Heilig Jaar als ondertitel heeft meegekregen.

Hoop niet als uitgestelde teleurstelling of vermetel vertrouwen, zo van het komt allemaal vanzelf goed en het wordt nog veel beter en groter, maar hoop als vertrouwen in God die niet loslaat wat Hij ooit begonnen is. Jezus is die hoop. Je dicht bij Hem houden en Hem binnenlaten in je leven, maakt dat de hoop die je mag koesteren en dragen eens vervuld zal worden.

In Lourdes zingen ze graag naar de Romeinenbrief: 'Espère contre toute espérance', Blijf tegen alle hoop in hopen. Misschien als we dat loeihard en luidkeels gezongen hadden onderweg naar de kathedraal, dat de fotograaf en hoofdredactie toch een andere foto hadden gekozen...

Blijf hopen. Niet totdat het niet meer gaat, maar totdat het vervuld wordt. En al zijn we klein als kerk en kerkmuziek; we blijven ons die hoop - die Jezus is - ons in- en uitzingen!

Deken Ed Smeets

KOORKRING ECHT HOUDT TWEEDE KOA NA CORONA

De Koorkring Echt aangesloten bij de Sint Gregoriusvereniging in het Bisdom Roermond heeft op vrijdag 11 oktober 2024 haar tweede KorenOntmoetingsAvond georganiseerd na de coronapandemie. De eerste vond plaats op vrijdag 10 oktober 2023 in de parochiekerk van de H. Stephanus te Stevensweert.

Na het einde van de pandemie werd geïnventariseerd of de koren zouden willen deelnemen aan een korenontmoetingsavond en zo ja op welke wijze deze dan vorm gegeven zou moeten worden. Daaruit kwam naar voren, dat men wel wenste deel te nemen aan een korenavond, maar dan zonder de verplichting om zich daarop als gebruikelijk met bepaalde veelal door het bestuur aangedragen gezangen te moeten voorbereiden. Daarop werd besloten een avond te organiseren met samenzang, gevolgd door een samenzijn. Uiteindelijk werd het een avond met stemvorming, gegeven door bestuurslid de heer Har van Pol, met aansluitend samenzang van enkele op de avond uitgereikte gezangen.

Na deze geslaagde eerste avond, werd in 2024 een avond georganiseerd in de parochiekerk van de H. Catharina te Montfort. Voor deze avond sloot door het bestuur aan bij het idee van de avond in 2023. Als thema was gekozen voor Maria. Deze avond kon worden deelgenomen aan een gregoriaans deel of een meerstem-

mig deel. Het gregoriaans deel betrof het samen voorbereiden van Maria-antifonen onder leiding van mevrouw Rita Voesten, die daarbij de deelnemers nog voorzag van toelichting en uitleg. Het meerstemmig deel onder leiding van de heer Har van Pol behelsde het voorbereiden van twee meerstemmige Marialieder: Wees gegroet, o sterre en Ik groet U vol genade. Nadat beide groepen in afzonderlijke ruimten hun gezangen hadden voorbereid, kwamen ze weer bij elkaar en bracht iedere groep de voorbereide gezangen ten gehore. Het zanggedeelte werd afgesloten met samenzang van de liederen God groet u zuiv're bloeme en Wij groeten u, o Koningin. De avond werd vervolgens met koffie en vlaai afgesloten in het Trefcentrum onder de kerk.

Het is verheugend te constateren, dat na de coronaperikelen met alle ingrijpende gevolgen voor de koren van dien, de kerkzang nog steeds met veel enthousiasme wordt beoefend. Het koorkringbestuur prijst zich daarenboven gelukkig, dat er nog zoveel animo onder de koorleden bestaat om deel te nemen aan een korenontmoetingsavond.

Jan van Erdewijk

NIEUW VERSCHENEN:

ROB PETERS

50 ORGELVOORSPELEN OP NEDERLANDSE KERKLIEDEREN

Uit het voorwoord:

"Deze bundel is het logische vervolg op eerder verschenen verzamelingen orgelvoorspelen, gebaseerd op Duitse, Anglicaanse en Gregoriaanse koralen, hymnen en gezangen. Ditmaal zijn 50 bekende en minder bekende Nederlandse liederen uit de bundel "Laus Deo" gekozen en op gevarieerde wijze in 3- en 4-stemmige orgelzettingen verwerkt."

"De melodieën zijn in alle gevallen ongewijzigd als canti firmi gebruikt, in de originele notenwaarden. De gekozen vormen zijn terug te herleiden tot barokke voorbeelden: koraaltrio's, zettingen met de melodie als uitkomende stem in de linkerhand of pedaal en plenumzettingen, met de cantus firmus in de sopraan. Contrasterend met deze klassieke vormen is het harmonisch idioom, dat modern en vrij is."

Het eerste gedrukte exemplaar werd op 29 oktober vorig jaar aangeboden aan bisschop Ron van den Hout, bij gelegenheid van zijn bezoek aan het dekenaat Kerkrade.

De muziek is, samen met veel andere orgelmuziek, gratis te downloaden vanaf de website van de componist: https://imslp.org/wiki/Category:Peters,_Rob

VANAF DE (ORGEL)BANK

Niet goed genoeg! Kent u dat? Zo zou dominee Gremdaat het alter ego van de acteur Paul Haenen zijn preek kunnen beginnen. In de muziekwereld is "niet goed genoeg" voor iedereen herkenbaar. In de koorwereld is het vaak nooit goed genoeg niet voor de dirigent, niet voor de zangers. Altijd is er wel de opmerking: "Het was mooi... maar..." Ook in het orgelspelen is het vaak dat ene foutje wat ons dwarszit. Mij heeft het "niet goed genoeg" mijn hele leven achtervolgt. Tot ik gelukkig tot inkeer kwam en ontdekte dat er werkelijk niets belangrijk is in muziek maken dan alleen je eigen plezier. Waarom al die moeite om anderen te proberen te overtuigen van je kunnen? Natuurlijk kun je het anderen

knap lastig maken met je muzikale uitspattingen. Zeker als je bent ingehuurd als begeleider of dirigent is het wel handig als je goed bent toegerust. Maar als je eerlijk bent naar jezelf, weet je diep in je hart of je ja kunt zeggen tegen jouw muzikale opdracht. Er zijn er ook die eigenlijk nee hadden moeten zeggen maar onder druk van een grote som geld graag ja verkopen. Duurkoop. Met een kater vroeg of later. Ik schep er wel eens genoeg in om te fantaseren of er bij de hemelpoort gevraagd wordt welk niveau je gehaald hebt in de muziek.

Volgens mij worden musici alleen hier op aarde hel en verdoemenis toegewent of de hemel in geprezen. Dat doet me denken aan de man die rondloopt bij mijn voormalig werk. Hij heeft zo'n kleine drieduizend kerststallen verzameld en krijgt er elk jaar tientallen bij. Ze staan overal opgeslagen in kerk en klooster en bij hem thuis. Niemand die nog weet hoe ze deze verzamelwoede nog in de hand moeten houden. Wat bezielt zo iemand? Wat compenseer je hiermee?

Je bent met niets geboren... welke ballast laat jij straks hier op aarde voor anderen achter?

Niet goed genoeg! Kent u dat? Ik hoop van niet. Het leven zou er een stuk mooier van worden!

Ad Voesten

DO-UT-DES MUZIEKBLADEN

Come and go with me to that land

Trad. A.J.Kropivsek

S
Come and go with me to that land, come and go
free - dom to that land, there will be
PEACE

A
with me to that land, come and go
free - dom to that land, there will be
PEACE

TB

4
S
with me to that land, come and go with me to that land
free - dom to that land, there will be free - dom to that land
PEACE

A
with me to that land, come and go with me to that land
free - dom to that land, there will be free - dom to that land
PEACE

TB

7
S
— where I'm bound. Come and go
— where I'm bound. There will be

A
— where I'm bound, where I'm bound. Come and go
— where I'm bound, where I'm bound. There will be

TB

2 10

S
 with me to that land, — come and go with me to that
 free - dom to that land, — there will be free - dom to that
 PEACE PEACE

A
 with me to that land, — come and go with me to that
 free - dom to that land, — there will be free - dom to that
 PEACE PEACE

TB

13

S
 land.. Come and go — with me to that land — where I'm
 land.. There will be — free - dom to that land — where I'm
 PEACE

A
 land.. Come and go — with me to that land — where I'm
 land.. There will be — free - dom to that land — where I'm
 PEACE

TB

16

S
 bound. ————— 2. There will be —
 bound. ————— 3. There will be —

A
 bound, yes, where I'm bound.
 bound, yes, where I'm bound.

TB

Come and go with me to that land

Trad. A.J.Kropivsek

Musical notation for the first system, measures 1-4. The music is in 4/4 time. The treble clef staff contains a melody of eighth notes: C4, D4, E4, F4, G4, A4, B4, C5. The bass clef staff contains a bass line with a whole note chord (C2, E2, G2) followed by a half note (F2), a quarter note (E2), and a whole note (D2).

5

Musical notation for the second system, measures 5-8. The treble clef staff contains the vocal melody with lyrics: "1. Come and go with me to that land, come and go with me to that". The bass clef staff contains a bass line with a whole note chord (C2, E2, G2) followed by a half note (F2), a quarter note (E2), and a whole note (D2).

9

Musical notation for the third system, measures 9-12. The treble clef staff contains the vocal melody with lyrics: "land, come and go with me to that land where I'm bound." The bass clef staff contains a bass line with a whole note chord (C2, E2, G2) followed by a half note (F2), a quarter note (E2), and a whole note (D2).

13

Musical notation for the fourth system, measures 13-16. The treble clef staff contains the vocal melody with lyrics: "Come and go with me to that land, come and go with me to that". The bass clef staff contains a bass line with a whole note chord (C2, E2, G2) followed by a half note (F2), a quarter note (E2), and a whole note (D2).

17

land... Come and go with me to that land...

19

where I'm bound... 2. There will be...

GESLAAGDE BIJEENKOMST INSPIRATIEMIDDAG

‘DE MISSIE VAN KERKMUZIEK’

Op zaterdag 12 oktober jl. heeft er een geslaagde inspiratiemiddag plaatsgevonden, genaamd: ‘De Missie van kerkmuziek’. Deze middag werd georganiseerd door de Sint Gregoriusvereniging in het Bisdom Roermond en vond plaats in Gelderhof in Sittard.

Drs. Ed Smeets (gedelegeerde voor Liturgie en Kerkmuziek) nam de aanwezigen mee in 10 punten (genoemd “Toekom-

stdroom”) uitgewerkt door Hanna Rijken (universitair docent, theoloog en musicus). Er werd met de aanwezigen gesproken over de missie, uitdagingen, mogelijkheden en perspectieven voor de toekomst van de Kerkmuziek in onze omgeving. Na afloop van de middag vond er een mooi ‘kort gezongen’ gebed plaats in de Mariakapel van de parochiekerk van Overhoven door het kinderkoor ‘The Voices of Kids’ uit Overhoven - Sittard.

EEN TERUGBLIK OP EEN STUDIEDAG IN HET TEKEN VAN ADVENT EN KERSTMIS

Op zaterdag 14 december 2024 namen zo'n 25 leergierige cursisten deel aan een gregoriaanse studiedag in de gebouwen van het bisdom aan de Swalmerstraat te Roermond.

De dag werd georganiseerd door Musica Gregoriana, een werkgroep die al jarenlang deel uit maakt van de Sint-Gregoriusvereniging in het bisdom Roermond.

Na een kort openingsgebed, waarin dank aan God werd uitgesproken voor de Adventstijd die ons voorbereidt op de komst van Christus in onze wereld, in onze levens, en waarin gevraagd werd om ons, in een wereld die op zijn kop staat, vertrouwen te geven in de toekomst, ging de studiedag van start.

Omdat er gebruik zou worden gemaakt van gezangen die voorzien waren van neumen, nam ik als docent eerst de schrijfwijze en de namen van de meest voorkomende neumen met de cursisten door. Omdat het gregoriaans geen maat of metrum heeft, maar op het ritme van het Latijnse woord is gebaseerd, kwamen ook woordaccenten, woordarticulatie en neumenscheiding aan de hand van enkele voorbeelden in vogelvlucht aan de orde. Gregoriaanse gezangen doen ascetisch en sereen aan. Dat staat haaks op onze huidige muziek. Juist dat haaks staan op de hedendaagse muziekbeleving geeft

mijns inziens aan het gregoriaans een fascinerende kracht, een kracht die er toe bijdraagt om de diepe betekenis van de oude Hebreeuwse, Griekse en Latijnse bijbelteksten tot ons te laten doordringen en ons daar gevoelig voor te maken.

Heden ten dage wordt van ons gevraagd om zoveel mogelijk te beleven en om intens te leven, want voor je het weet ben je oud en krakkemikkig, als je het leven hier en nu niet maximaal uitbuit, is het allemaal zomaar voorbij. Die levenshouding staat voor mij haaks op de verwachting die we tijdens de Advent hebben. De Advent is van oudsher een tijd van uitzien en verlangen naar de komst van de Messias. In de tijd waarin Augustinus leefde, zo rond het jaar 400, werd er veel nagedacht over de menswording van Christus.

Tijdens zijn zoektocht naar de zin van alles kwam Augustinus er achter dat we hier op aarde niet achter de waarheid komen, maar dat God de Waarheid is. Voor Augustinus is verlangen naar God uiteindelijk een verlangen naar de tweede komst van de Messias. Ons leven, hier en nu, is een leven in een tussentijd. Ons leven, zo

leert Augustinus ons, is een adventsleven, een leven waarin we met verwachting uitkijken naar de voltooiing, naar God, naar alles in allen. Advent beslaat bij hem geen vier zondagen per jaar, maar een heel leven! Die gedachte inspireert me en biedt me perspectief.

De traditie van de Kerk is in de Advents-liturgie altijd gevoelig geweest voor de aantrek-kingskracht van het boek Jesaja en de psalmen. In het Nieuwe Testament worden beide boeken uit het Oude Testament veelvuldig geciteerd. De vroege joods-christelijke gemeenschap zag in de

poëtische en visionaire woorden van de profetie van Jesaja, én in die van de psalmen, beelden van het Godsrijk en van de Messias waarop men hoopte.

Treffend opent de introitus op de eerste zondag van de Advent met woorden uit psalm 25, '*Ad te levavi animam meam*', 'tot U heb ik mijn ziel verheven', 'naar U gaat U mijn verlangen'. De psalmdichter verlangt naar de liefde en trouw van God, hij verlangt naar een goede relatie met God. Die psalm helpt ons om uit te zien naar de dingen die komen, om te kunnen groeien in het verlangen. In het getijdengebed van

de Advent worden we dagelijks aangezet om met de voorvaderen te zuchten: "Laat, o hemel, de dauw van boven neerdalen en laat de wolken de Rechtvaardige regenen: laat de aarde zich openen en de Verlosser ontspruiten". Deze woorden van het *Rorate caeli* zijn onlos-makelijk verbonden met de Advent. Niet alleen voor koorzangers, maar ook voor vele kerkgangers is het *Rorate caeli* een geliefd gezang tijdens de Advent.

Het verlangen naar de komst van Christus, de Schepper van het heelal, de Heiland, komt tot uitdrukking in de O-antifonen die het Magnificat omlijsten op de laatste zeven dagen voor de Kerstnacht. In die antifonen roept de Kerk de Goddelijke Wijsheid op om ons de weg van de wijsheid te leren; de sleutel van David om ons te bevrijden van slavernij; de opkomende Zon om ons, die in duisternis zitten, te verlichten, enzovoort.

De O-antifonen nodigen ons uit om ons traditionele beeld van Jezus te overstijgen, om niet te blijven hangen in het beeld van de kerststal, maar om dieper na te denken over Gods menswording.

Opvallend is hoe vaak in psalmen en gezangen, bestemd voor Kerstmis, het woord *hodie*, heden, voorkomt. De kroon spant onbetwist de Magnificat-antifoon voor de vespers op eerste kerstdag. Vaak komen ook de regels 'Heden is ons een Redder geboren' en 'Licht straalt heden over ons, de Heer is geboren' in gezangen voor.

Het beroemde gezang *Hodie Christus natus est* is een duidelijk voorbeeld. Je mag die

zin beschouwen als de kortst mogelijke formulering van wat we met Kerstmis vieren, dat heden Christus geboren wordt. Heden, *hodie*, vandaag, hier en nu, in deze volstrekt ge-broken wereld die kreunt en steunt onder oorlog en terreur, wordt God voor ons méns! Kerstmis vieren is niet alleen gedenken wat tweeduizend jaar geleden is gebeurd.

De geboorte van Christus voltrekt zich ook hier en nu.

Tot slot: ondanks een rigoureuze opruiming die het Concilie van Trente gehouden heeft onder de sequenties is een aantal toch blijven voortbestaan.

De Kerstsequentie *Laetabundus* is een toonbeeld van de kinderlijke blijheid die de Middeleeuwen rond de kribbe vervulde. De atmosfeer van het gezang is verrukkelijk, vol lichtheid en blijdschap.

De studiedag werd afgesloten met een concert in de Caroluskapel, een concert dat met bekende en minder bekende gezangen ons Adventsverlangen liet uitmonden in een middeleeuwse Kerstvreugde.

Dit Adventsconcert werd door de nu 60-jarige Schola Cantorum van het Ward-Instituut aan de aanwezigen aangeboden.

Cyriel Tonnaer

DE TOEKOMST VAN DE KERKMUZIEK

Als we naar de korte termijn kijken kunnen we stellen dat de kerkmuziek in Nederland gedoemd is uit te sterven. Het structureel opleiden van kerkmusici is in ons land nagenoeg onmogelijk geworden. De aanwas hangt van het toeval af. De motivatie om voor een kerkgenootschap te werken is laag en de arbeidsomstandigheden zijn ronduit slecht te noemen. Kerkmusicus zijn is een roeping. En geroepen worden lukt alleen als je een (muzikale) stem hoort die een voorbeeld mag zijn om te volgen. De groep mensen in Nederland die dit voorbeeld zou kunnen zijn wordt in rap tempo kleiner. Einde artikel? Deuren sluiten en een andere hobby kiezen?

Nou, zo gemakkelijk is het nu ook weer niet. Want laten we eens naar de lange termijn kijken. Het kerkmuzikale leven kende in voorbije eeuwen vaak periodes van kaalslag en zelfs verbod. Afhankelijk wie de macht in handen had floreerde de kerk of werd zij sterk onderdrukt. In het nu is de blik naar voren voor veel mensen een onmogelijke opgave. Verwijtend terugkijken is veel gemakkelijker dan hoopvol en creatief vooruitkijken.

Laten we eens een mogelijk toekomstscenario bekijken. Stel dat alle kerken in Nederland dicht gaan. De meeste gebouwen worden gesloopt of een herbestemming gegeven. De meeste gebouwen? Neder-

land is een land met een schat aan historische kerkgebouwen en bijbehorende kerkorgels. Binnen en buiten Nederland is daar belangstelling voor. Onze kerkcultuur is een bezienswaardigheid, cultureel erfgoed. Het grootste deel van de Nederlandse historische kerkgebouwen zal naar verwachting dan ook onderdeel blijven van stadsgezichten en dorpsplaatjes. Ook de historische orgels gaat men niet afbreken,

Wellicht versloffen ze met de jaren maar er zal altijd een groep mensen belangstelling hebben voor de cultuur en de historie. De bouwtechniek van de historische Nederlandse orgels zijn wereldwijd beroemd en worden wereldwijd geroemd. Vanuit het

binnen- en buitenland zal er belangstelling blijven om deze orgels te bespelen en in stand te houden. Kunt u zich voorstellen dat onze generatie de Onze Lieve Vrouwebasiliek in Maastricht gaat slopen of er appartementen van gaat maken? En de Sint Servaas een sporthal met zwembad? Als wij Nederlanders God vaarwel willen zeggen betekent dat nog niet dat alle mensen van buiten onze grenzen daarin meegaan.

De wereldwijde geloofsgemeenschap bestaat uit meer mensen dan alleen de (ex) gelovigen in Nederland. Deze kerkelijke culturen kunnen met hun eigen gemeenschappen de leegte opvullen die de voormalige lokale gelovigen achterlaten. Denk bijvoorbeeld aan de kerken nu in gebruik bij de Poolse kerkgemeenschap. Eigenlijk herhaalt de geschiedenis zich. In de tijd van de mijnbouw in Zuid-Limburg schoten de buitenlandse kerkgemeenschappen als paddenstoelen uit de grond. Daarom hebben de Limburgse koren nog jaren Russisch-orthodoxe muziek in de katholieke eredienst gezongen. "Want dat vonden ze mooi". Wat zouden de Oekraïense vluchtelingen blij zijn met een eigen kerkgebouw als gemeenschap en ontmoetingsruimte.

Waarom staan er kerken leeg en is de noodopvang vol? De Franse president Em-

manuel Macron riep na de brand (2019) in de Notre Dame van Parijs dat hij de kathedraal als "formidabel symbool van hoop en van een Frankrijk dat zichzelf herbouwd" zou opbouwen wat het ook koste. De naam van de hoogste militair van Frankrijk werd in het hout van de nieuwe torenspits gebeiteld als eerbetoon. En waar was de naam van God in dit alles? Als je er goed over nadenkt durf ik te stellen dat een groot deel van de westerse wereld het bestaan van een God nooit serieus heeft genomen.

God wordt door machthebbers op alle niveaus vaak gebruikt voor eigen gewin en zelden als richtlijn voor een nederig en rechtvaardig leven voor jezelf en anderen. Als we kijken naar de toekomst van de kerkmuziek zit daar ook de crux. Als je diep in jezelf op zoek gaat naar de grote vragen van dit leven en je vindt alleen maar leegte dan zal de toekomst in dit leven duister zijn. Je zult pas wakker worden in het licht bij God. Vind je bij jezelf in dit leven antwoorden op de grote vragen van het leven dan straalt het licht van God nu al een beetje om je heen. De toekomst van de kerkmuziek kun je dan ook vinden in dat licht van God.

Ad Voesten

VAN KOOR NAAR HARDCORE

Dit artikel gaat over een situatie die ik in 2024 tegenkwam en die zich afspeelde in een ander bisdom dan het bisdom Roermond. Toch is het naar mijn mening belangrijk om over de gebeurtenissen na te denken omdat ze invloed hebben op de richting die we als kerkgemeenschap inslaan in Nederland. In dit artikel wil ik vooral niet oordelen over anderen maar ik wil iedereen tot nadenken aansporen, een aansporing tot zelfreflectie en tot het maken van weloverwogen keuzes met de nadruk op weloverwogen.

In Nederland wordt een toenemend aantal kerkgebouwen verkocht en getransformeerd tot iets anders. Bijvoorbeeld een MFA (Multi Functioneel Centrum). De kerk wordt dan een zalencomplex met horecagelegenheid waarin allerlei evenementen plaats gaan vinden. De kerkgemeenschap wordt dan vaak als vast evenement ingepland in de nieuwe omgeving. Meestal wordt het kerkinterieur ontdaan van religieuze elementen. Maar dat is niet altijd zo.

Een heiligbeeld van de naamgever van de kerk blijft bijvoorbeeld vaak achter. Ook de glas in loodramen blijven zichtbaar. De uiterlijke verschijning van het kerkgebouw, symbool van een plek waar men in geloof samenkomt, is natuurlijk ook moeilijk te veranderen. De kerk is verkocht en de nieuwe eigenaar is vrij om te doen en laten met het gebouw wat hij of zij wil. De parochie heeft geen enkele juridische zeggenschap meer in deze ruimte.

Vorig jaar stuitte ik op de situatie dat in zulk een MFA een evenement plaats vond met de titel "Ravechurch" (Embrace your sins) ("Rave"kerk, omarm je zonden). Een zogenaamd dancefeest. Waarin housemuziek de bezoekers samenbrengt. Je hebt twee

soorten festivals. Voor jongeren vanaf 16 jaar en festivals voor jongeren vanaf 18 jaar. Binnen de dancewereld worden de festivals tot en met 16 jaar minder bezocht door de oudere fans omdat de jongeren vanaf 16 jaar op deze festivals vaak voor de eerste keer in aanraking komen met o.a. xtc (geestverruimende middelen) en dit tot gedrag kan leiden wat de oudere fans storend vinden. Ook in deze voormalige kerk waren geestverruimende middelen voorhanden. Tot nu toe is er niets aan de hand want tenslotte hebben wij als kerkgemeenschap niets meer in te brengen in het MFA.

Het ging echter mis in de reclamecampagne voor het festival waarin duidelijk werd dat voor de gelegenheid de voormalige kerk weer als kerk terug werd getransformeerd. Inclusief promotiefilmpje met daarin prominent aanwezig het heiligbeeld van de naamgever van de voormalige kerk. De DJ draaide zijn muziek vanaf het "altaar". Het MFA werd in de reclamecampagne niet meer bij de nieuwe naam genoemd maar kreeg de oude kerknaam weer terug. Naar buiten toe leek het daarom alsof de voormalige parochiekerk en dus de parochie medeverantwoordelijk was voor het cre-

eren van dit kerkelijke dancefeest. Daarbij komt dat de nog in functie zijnde begraafplaats nog gewoon enkele meters achter en naast de voormalige kerk ligt en daarmee verworpen is tot decoratie van een evenement met een kerk als middelpunt. Na afloop van zulk een evenement komen we als kerkgemeenschap als een volgende activiteit op de kalender weer gewoon binnenlopen, vaak nietsvermoedend. Misschien is het goed om te vermelden dat al het kerkelijk vaatwerk ook gewoon bewaard wordt in het bewuste MFA want dat is handig. Je hoeft dan niets te vervoeren voor de heilige mis.

Er was hier dus sprake van een echte kruisbestuiving tussen kerk en samenleving. De betreffende parochie was natuurlijk niet op de hoogte van de reclamecampagne en het dancefeest en reageerde na afloop geschrokken maar gezien de gevoeligheden en mogelijke ophef werd dit fenomeen zo snel mogelijk met zo min mogelijk ruchtbaarheid binnenskamers rechtgezet. Eigenlijk heeft er niemand over nagedacht dat je als kerkgemeenschap in een MFA gewoon evenement bent. Een activiteit tussen de houseparty en de erotiekbeurs. Prima als iedereen zich in deze nieuwe vorm van kerken kan vinden.

Maar er is meer. Ook in het nog volledig functionerende en gewijde kerkgebouw van het stadje gebeuren bijzondere dingen. De gewijde kerk wordt steeds meer gebruikt als MFA maar nu als (bewuste?) keuze van eigenaar en parochiebestuur. Een keer per jaar wordt de kerk verhuurd voor een popconcert. Een concert als eerbetoon aan popmusici uit vervlogen

tijden. Dat lijkt mooi. Maar het geluidsvolume van de uitvoering is dermate hevig dat de koster de dag erna alle beeldjes in de vitrinekasten moet rechtzetten. En wat doet dat met mogelijke schade aan de glas in loodramen? Of het grote mechanische pijporgel?

Doet deze activiteit recht aan het reliquie wat al eeuwen op deze plek wordt vereerd? Of aan de pas heiligverklaarde man die hier heeft gewoond en gewerkt? Of de hostie die in dezelfde ruimte bewaard wordt en waarvan van ons verwacht wordt dat wij deze met eerbied innemen? Hoe verhoudt zich dit alles met de activiteiten die wij in (kerk)gebouwen organiseren. Als er geen onderscheid meer is tussen een kerk en een MFA, een zwembad of een voetbalstadion is dat dan een verrijking of een verarming?

Ik was persoonlijk benieuwd naar de reactie van het betreffende bisdom en legde hun de situatie voor met de simpele vraag: Hoe zit dat eigenlijk kerkrechtelijk? Is het toegestaan om op alle plaatsten zomaar sacramenten te vieren zoals doop, Eerste Communie, Vormsel en afscheidsvieringen? En hoe zit dat met de verhuur van een kerk voor een popconcert? Het antwoord was voor mij verrassend.

Sommige dingen zag het bisdom liever niet maar onder de verantwoordelijkheid van de pastoor mogen bovenstaande activiteiten allemaal. En als het kerkgebouw ook nog eigendom is van bijvoorbeeld een kloosterorde mag sowieso alles. Want over de verantwoordelijkheid van de orde en heeft de Kerkprovincie geen zeggenschap.

Een verrassend antwoord. Want hoe zit het dan met de wijding van een kerkgebouw? Ik lees in het antwoord van het betreffende bisdom dat het sacrale van een kerk dus niet meer bestaat. De status van het kerkgebouw is gelijk aan die van een MFA. De oorspronkelijke functie als ruimte van gebed en ontmoeting met God en de daarbij passende eerbied is op een of andere manier losgelaten. In de Bijbel heeft God al vroeg een eigen tent.

Een plek waar God “woonde” onder de mensen. In onze tijd bestaat deze tent blijkbaar niet meer. De vraag is natuurlijk: “is dat wenselijk of is dat niet wenselijk”? Het is in ieder geval voor iedereen gemakkelijk als we de kerken overal voor mogen gebruiken. Maar toch...zonder vaste woon- of verblijfplaats zijn we gedoemd te zwerfen.

Maar waar zeur ik eigenlijk over? Geen nood! God reist gelukkig altijd met je mee want Hij woont immers in je hart!

Het lijkt mij dat de hier boven geschetste situatie een prima punt is voor de agenda van de Bisschoppenconferentie. Maar ook de parochiebesturen kunnen zich eens over dit onderwerp buigen. Goed voor een middagje discussie. Ik ben eigenlijk wel benieuwd wat de uitkomst van dergelijke discussies oplevert. Maar voordat er gediscussieerd kan worden hoop ik dat iedereen toch eens opzoekt wat er hierover geschreven is in de officiële mondiale regelgevingen van de katholieke kerkgemeenschap. Ik hoop in ieder geval op wijsheid en visie. Daar is dezer dagen toch al zo weinig van te vinden.

Ad Voesten

Dit artikel is tot stand gekomen met publiekelijk beschikbare informatie.

GESLAAGDE ORGELDAG VOOR ORGELLEERLINGEN

Op zaterdag 1 juni jl. hebben de orgelleerlingen, vanuit het orgelproject dat een samenwerking is tussen de Stichting Behoud Franse Klooster, Kinderkoor 'The Voices of Kids', Parochie Overhoven en de Sint Gregoriusvereniging in het Bisdom Roermond, deelgenomen aan de OPEN KERKEN DAG georganiseerd door 'Leuven Orgelstad'.

Het programma vond plaats in de prachtige Sint Michielskerk (Vredeskerk) aan de Naamsestraat in Leuven. In deze prachtige barokke kerk staat het welbekende barokorgel: het Contiusorgel. Het instrument is een historisch wetenschappelijke replica van het orgel dat Contius in Liepaja (Letland) bouwde. Het type orgel is te beschouwen als een tot dan toe ontbrekende schakel in het instrumentarium van de laatste periode van J.S.Bach.

Het programma startte om 13.30 uur met een eerste presentatiemoment waarbij de kinderen zelf aan de slag gingen met een z.g. 'doe-orgel'. Ze bouwden als het ware zelf een orgel. Een Doe-Organ is een kist waar de onderdelen van een klein ambachtelijk pijporgel in zitten. Het leuke is dat de kinderen dit orgel zelf in elkaar kunnen zetten. Het wijst zich bijna vanzelf en instructiekaarten met foto's helpen de kinderen eenvoudig op weg. Er is goed over nagedacht hoe dit voor kinderen aantrekkelijk en leerzaam kan zijn. Hierdoor werden de kinderen uitgedaagd om vragen te stellen over de techniek.

Later op de middag mochten de orgelleerlingen het bijzondere Contiusorgel van dichtbij bekijken! Ze kregen uitleg over de bouw- en werking van het orgel en mochten van alle kanten het orgel van dichtbij bekijken! De drie orgelleerlingen hebben er zelfs op mogen spelen! Een bijzondere ervaring!

Daarnaast hebben wij een prachtig orgelconcert mogen beluisteren van Francesca Ajossa, een jonge organiste in residentie. De kinderen mochten het concert van heel dichtbij (naast de orgelbank) meevolgen! Dit was heel bijzonder!

De middag werd afgesloten met afwisselend orgelspel en gregoriaanse gezangen! Prachtig! Het was, zeker voor de orgelleerlingen, een zeer leerzame middag waar we met dankbaarheid op terugkijken! Dank aan de organisatie # Leuven Orgelstad # voor dit prachtige initiatief!

GESLAAGDE WORKSHOP "BOUW EEN ORGEL" VOOR KINDEREN IN OVERHOVEN!

In deze compleet verzorgde workshop "Bouw zelf een orgel" hebben de kinderen zelf een echt klein orgel (het "doe-orgel") in elkaar gezet, compleet met toetsen, pijpen en bijhorende onderdelen. De workshop werd verzorgd door organist Christine Moraal.

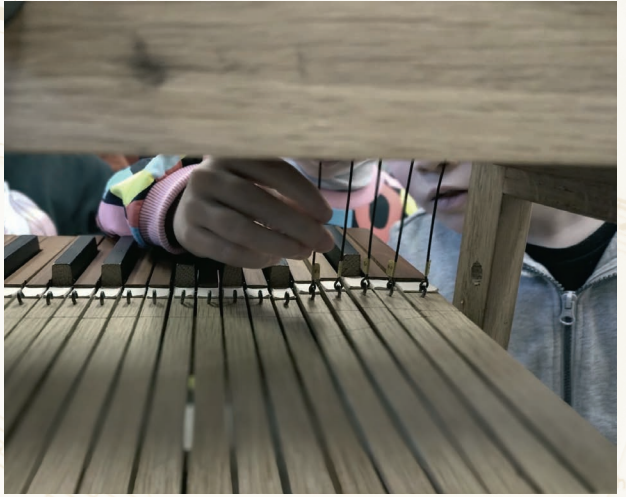
De kinderen hebben spelenderwijs geleerd hoe een orgel werkt en wat er allemaal moet gebeuren tot een toon kan klinken. Daarna kregen de kinderen de gelegenheid de orgels in de kerk van Overhoven te bespelen!

Het was een groot succes! De kinderen waren heel enthousiast en zelfs L1 TV kwam opnames maken! (*YouTube: kinderen leren orgel maken en spelen*)

Dank aan: Stichting Samenwerkende Orgelvrienden Limburg, Sint Gregorius-vereniging in het Bisdom Roermond, Parochie H. Hart Overhoven-Sittard, Kinderkoor The Voices of Kids Sittard, Stichting Behoud Franse Klooster Sittard.

KINDEREN EN HET KERKORGEL

In vervolg op het vorige nummer van Koorgeleide, komen nog twee orgelleerlingen van Efrem Verleng aan het woord Laurens Nami en Rinke Albers.

Wat is je naam, en hoe oud ben je?

Mijn naam is Laurens Nami en ik ben 10 jaar oud.

Hoelang speel je al orgel?

Ik heb al een anderhalf jaar les bij Efrem.

Hoe ben je op het idee gekomen om te gaan orgelspelen?

Ik zag Efrem orgelspelen in de kerk en ik vond dat heel sjiek en wil dit ook leren. Ik vind het geluid heel mooi en het orgel is groot en je kan er heel veel mee. In een orgel zitten hele grote orgelpijpen (die maken tonen) en ook kleine orgelpijpen (voor de hoge tonen). Ik vind het leuk om al die tonen te laten klinken.

Hoe heb je geleerd om orgel te spelen?

Als eerst heb ik uitleg gekregen hoe het orgel werk. Want het orgel is een heel groot instrument met een windmotor, blaasbalg, magazijnbalg heel veel latjes en touwtjes, orgeltoetsen, registers, klavier (manueel), etc. Het is heel leuk om te weten hoe dit allemaal werkt. Daarnaast leer ik de theorie en praktijk van muziek. Wij oefenen iedere week muzieknootjes en liedjes met melodie en akkoorden en het lezen van de G en F sleutel. De theorie

oefenen wij samen met de orgelleerlingen en met een computerprogramma.

Kun je vertellen wat je leuk vind aan het spelen op het orgel?

Ik vind de werking van het orgel heel interessant. Op een orgel zitten heel veel knopjes zoals registers, toetsen, pedalen (voor de voeten) en noem maar op. Als organist heb je het heel druk, want je moet niet alleen maar de muziek lezen en spelen, maar ondertussen ook de registers bedienen.

Wat vindt jij juist leuk aan het instrument 'orgel'?

Ik vind het leuk dat er in een orgel heel veel orgelpijpen zitten en dat die samen in akkoorden heel mooi klinken. Je kan heel veel soorten liedjes spelen op een orgel met heel veel klankkleuren (registers). Dit kun je niet op een piano. Maar wel op een orgel. En dat vind ik heel erg leuk.

Speel je ook al orgel in een kerk? En zo ja, in welke kerk?

Ja. Ik speel vaak in de kerk in Overhoven. In Overhoven ben ik iedere zondag aanwezig want ik zing daar in het kinderkoor en ben er ook misdienaar. Ook mag ik al vaker spelen tijdens de Heilige Mis, bijvoorbeeld een liedje tijdens de offerande en als mensen ter communie gaan.

Maar ook heb ik al vaker gespeeld met bezoeken aan andere kerken zoals in de Kathedraal in Roermond, de Michaëlskerk in Leuven, een kerk in Zeeland, de Apostolische kerk in Sittard, de Augustinuskerk in Elsloo, de Petruskerk in Sittard, de kerk in

Broeksittard, de kerk in Munstergeleen en noem zo maar op.

Begeleid je ook al koren op het orgel?

Ik ben hiervoor nog goed aan het oefenen. Ik zou het leuk vinden om later ook koren te mogen begeleiden op het orgel.

Speel je al met beide handen op het klavier en met de voeten op het pedaal?

Ik speel al met beide handen (linkerhand akkoord en rechterhand melodie). Sinds kort ben ik aan het oefenen om met de voeten op het pedaal te spelen. Dit is heel moeilijk maar wel kei leuk.

Wat zou je nog willen schrijven over het orgelspelen?

Ik wil de mensen laten weten dat het orgel een heel leuk instrument is en dit helemaal niet saai is maar juist heel interessant en sjiek om daarop te mogen spelen. Ik ben heel blij met deze hobby en muziek maakt je vrolijk.

Wat is je naam en hoe oud ben je?

Ik ben Rinke Albers, ik ben 11 jaar oud.

Hoelang speel je al orgel?

Ik speel orgel sinds eind augustus 2023, nu ongeveer anderhalf jaar.

Hoe ben je op het idee gekomen om te gaan orgelspelen?

Nou ik wilde eerst piano spelen omdat ik dit zag via het koortje waar ik zing: the Voice Kids. Ik had aan Efrem gevraagd of ik pianoles mocht krijgen. Tijdens het oefenen mocht ik ook eens op het orgel spelen.

Dit vond ik leuker dan piano en zo ben ik gaan orgelspelen. Nu hebben we thuis ook een orgel in de woonkamer zodat ik goed kan blijven oefenen.

Hoe heb je geleerd om orgel te spelen?

Ik heb als eerste noten geleerd en via het boekje van Efrem oefeningen gekregen. Ik oefen iedere dag en zo ging het steeds beter en kreeg ik van Efrem een liedje wat we zingen tijdens het koor.

Kun je vertellen wat je leuk vind aan het spelen op het orgel?

De pedalen en dat je meerdere klanken kunt toevoegen met de registers. Dat je mensen blij kunt maken met de muziek die je aan hen geeft.

Wat vindt jij juist leuk aan het instrument 'orgel'?

De verschillende klanken van het orgel vind ik mooier dan andere instrumenten.

Speel je al met beide handen op het klavier en met de voeten op het pedaal?

Ja ik oefen al met beiden handen op het klavier. Bij het ene liedje gaat dit al beter dan bij het andere. Dat is ook met de pedalen, ik oefen dit wel.

Wat zou je nog willen schrijven over het orgelspelen?

Orgelmuziek maakt je altijd vrolijker en pept je dag altijd op.

JUBILARISSEN

ONDERSCHIEDINGEN IN BRONS

Born Parochie Maria Moeder van Barmhartigheid, Mevr. R. Mohr - Klomp. **Eijgelshoven** Parochie St. Johannes de Doper, Mevr. M. Krasonec - Peters. **Kerkrade** Parochie St. Petrus, Dhr. H. Handels. **Scheulder** Parochie H. Barbara, Mevr. M. Dullens - Nijsten. **Schimmert** Parochie H. Remigius, Dhr. R. Brouns, **Venray** Parochie OLV. Van Zeven Smarten, Paterskerk, Mevr. C. Canares - Canares, Mevr. T. Seijkens.

ONDERSCHIEDINGEN IN ZILVER

Baarlo Parochie H. Petrus, Mevr. N. van Soest - van den Kop. **Beek** Parochie St. Hubertus, Dhr. W. Nijsten. **Born** Parochie Maria Moeder van Barmhartigheid, Dhr. H. van Ginkel, Mevr. Y. van Ginkel - Nap, Mevr. Muermans - Heijnen. **Eys** Parochie H. Agatha, Dhr. Michel Berger, Dhr. A. Prakken. **Herkenbosch** Parochie St. Sebastianus, Dhr. P. Heemels. **Hoensbroek** Parochie H. Hart van Jezus, Mevr. D. Thomas - Alberts. **Hoensbroek** Mariarader Vrušnjapskoer, Mevr. H. Stribos - Wasserkordt. **Landgraaf** Parochie Petrus & Paulus, Dhr. S. Wijnands. **Maasbracht** Parochie St. Gertrudis, Mevr. M. Bongaerts - Hendriks, Dhr. J. Bekkers. **Maastricht** Parochie St. Pieter op de Berg, Mevr. M. Dresens - Dolmans. **Maastricht** Parochie HH. Petrus en Paulus, Mevr. M. Theunisz - Stevens. **Montfort** Parochie H. Catharina, Dhr. J. Habets, Dhr. B. Heijnen, Mevr. N. Wilms - Gielkens, Mevr. I. Peeters, Mevr. M. Coenen - Derhaag. **Nieuwenhagen** Parochie O.L.Vrouw Hulp der Christenen, Dhr. J. Vrancken. **Nieuwstad** Parochie H. Johannes de Doper, Dhr. F. Hendriks. **Reuver** Parochie St. Lambertus, Mevr. T. van de Velde. **Schimmert** Parochie H. Remigius, Mevr. T. Zinken - de Veen, Mevr. A. Wennmacher. **Simpelveld** Parochiefederatie De Pelgrim, Mevr. M. Notermans - Scheijen. **Sittard** Parochie Christus-Koning en Antonius van Padua, Mevr. E. Brinkman - Konieczny, Dhr. J. Maas. **Stevensweert** Rafaelparochie, Mevr. M. Geurts - Michels. **St. Geertruid** Parochie St. Gertrudis, Mevr. R. Franssen - Aarts. **Ubachsberg** Parochiefederatie De Pelgrim, Dhr. F. Bertrand. **Vlodrop** Parochie St. Martinus, Mevr. A. Tobben - Martens.

ONDERSCHIEDINGEN IN GOUD

Buggenum Parochie Aldegundus, Mevr. M. Leijse - Schreurs. **Beek** Parochie St. Hubertus, Dhr. P. Stassen, Mevr. M. Sproncken - Jacobs. **Eys** Parochie H. Agatha, Dhr. Math Berger, Dhr. H. Bindels. **Geijsteren** Parochie van de H. Willibrordus, Mevr. M. Jacobs - Vennekens, Mevr. J. Kleeven - Weijers. **Hoensbroek** Parochiefederatie Hoensbroek, Mevr. E. Konig - Eggels. **Lottum** Parochie H. Gertrudis, Dhr. H. Vergeldt. **Maastricht** Parochie St. Pieter op de Berg, Mevr. T. Schoenmakers-Daenen. **Maastricht** Parochie O.L.Vrouw Tenhemelopneming, Dhr. J. Poelen. **Meijel** Parochie St. Nicolaas, Dhr. P. Schers. **Montfort** Parochie H. Catharina, Dhr. Kurstjens, Dhr. H. van Pol. **Nieuwstad** Parochie H. Johannes de Doper, Mevr. M. Cleven - Busch, Dhr. P. Geuskens. **Nuth** Parochie H. Bavo, Dhr. E. van Oppen. **Ottersum** Parochie H. Johannes de Doper, Dhr. R. Cartledge. **Reuver** Parochie St. Lambertus, Mevr. Spronck. **Schandelen** Parochiefederatie H. Hart, Dhr. M. Konieczny. **Sittard** Parochie Christus-Koning en Antonius van Padua, Mevr. M. Vigliaroni - Cremers. **Spaubeek** Parochie H. Laurentius, Mevr. H. Limpens - Stijnen.

St. Geertruid Parochie St. Gertrudis, Dhr. H. Martinussen, Mevr. M. Habets - van Haren. **Tegelen** Parochie H. Martinus, Dhr. A. Versleijen. **Venray** Parochie OLV. Van Zeven Smarten, Paterskerk, Mevr. H. Janssen. **Ysselsteyn** Parochie Sint Oda, Mevr. N. Fleurkens - Jenneskens.

INSIGNES

Amby-Maastricht Parochie H. Walburga, Mevr. H. Offermans-ter Ellen (50 jaar). **Beek** Parochie St. Hubertus, Mevr. E. Nijsten - Goossens (50 jaar), Mevr. M. Michon - Hautvast (50 jaar), Mevr. A. Vonken (50 jaar), Mevr. M. Frissen - Lucassen (50 jaar), Mevr. E. Bus - Luijten (60 jaar). **Echt** Parochie H. Landricus & H. Edith Stein, Dhr. H. Hausmans (50 jaar). **Einighausen** Parochie O.L.V. Tenhemelopneming, Mevr. A. Knoben - Rademakers (50 jaar). **Eys** Parochie H. Agatha, Dhr. L. Mullekom. **Geleen** Koor Sainte Celile, Dhr. H. Rolink (60 jaar). **Geijsteren** Parochie van de H. Willibrordus, Mevr. B. Derikx - Weijers (50 jaar). **Heythuysen** Parochiefederatie Tabor, Dhr. L. van Pol (50 jaar). **Horst** Parochie H. Lambertus en H. Norbertus, Mevr. G. van den Beuken - Kuijpers (60 jaar), Mevr. R. Verhaegh - Kuijpers (60 jaar). **Maasbracht** Parochie H. Rafael, Dhr. T. Cnoops (kaars). **Maastricht** Onze Lieve Vrouw Sint Pieter, Mevr. L. Keil - Hommes (50 jaar). **Mechelen** H. Johannes de Doper, Dhr. A. Zilverstand (60 jaar). **Meijel** Parochie Sint Nicolaas, Mevr. M. Philipsen - Crommentuyn (55 jaar). **Ottersum** Parochie H. Johannes de Doper, Dhr. G. Pubben (60 jaar) **Reuver** Parochie St. Lambertus, Mevr. I. Huijbers - Roelofs. **Schimmert** Parochie H. Remigius, Mevr. M. Troquet - Hermans (60 jaar). **Simpleveld** Parochiefederatie De Pelgrim, Dhr. P. Van Nierop (50 jaar) Mevr. E. van de Laar - Bisschops (50 jaar). **Spaubeeek** Parochie H. Laurentius, Mevr. A. Meijers - Peters (50 jaar). **Stevensweert** Rafaelparochie, Mevr. M. Verwijlen - Peurteners (50 jaar), Mevr. T. Vleeshouwers - Peeters (50 jaar). **Venlo** Parochie H. Martinus, Mevr. J. van den Hombergh - van Gronningen (50 jaar). **Vijlen** Parochie St. Martinus, Mevr. M. van Loo - Koonen (50 jaar). **Voerendaal** Parochie St. Laurentius, Mevr. M. Eurlings - Bollen (55 jaar), Mevr. G. Severens, Dhr. J. Rademakers. **Ysselsteyn** Parochie Sint Oda, Mevr. M. Strijbos - vd Berkmontel (60 jaar).

Het diocesaan bestuur wenst alle vermelde koorzangers van harte proficiat met de hun toekende onderscheidingen vanwege hun kerkmuzikale trouw aan de lofzang Gods.

KOORSECRETARIS - DIRIGENT - ORGANIST

- Aan alle parochiegeestelijken wordt één exemplaar van 'Koorgeleide' toegezonden.
- Elke koorsecretaris in de parochies ontvangt eveneens één exemplaar om dit binnen het koor te laten rouleren. **Mocht de adressering van het koorsecretariaat niet (meer) juist zijn, gelieve dit dan z.s.m. te melden aan sgv.onderscheidingen@gmail.com En anders per post: **SGV in het bisdom Roermond, t.a.v. Jos Sijstermans, postbus 470, 6040 AL Roermond.****
- Een persoonlijk abonnement is mogelijk door € 10,- per jaar over te maken op ons banknummer (zie onder).

LEDEN VAN DE ALGEMENE VERGADERING VAN DE SINT-GREGORIUSVERENIGING IN HET BISDOM ROERMOND

Vicaris Drs. E. Smeets pr., voorzitter

Eindstraat 6, 5801 CR Venray (0478 - 550 740) (voorzitter@sgv-roermond.nl)

Dhr. Efreml Verleng, secretaris

Geldersestraat 37, 6136 AS Sittard (06 - 305 677 74) (secretaris@sgv-roermond.nl)

Jos Sijstermans, penningmeester

Ir Lelystraat 180, 6419 XV Heerlen (06 - 109 215 45)

D. Jansen, Hoogstraat 11, 6017 AP Thorn (0475 - 562 187)

J. Steijvers, Aldenhoven 28, 6093 HB Heythuysen (0475 - 496 456)

C. Tonnaer, Arlo 32, 6041 CJ Roermond (0475 - 582 276)

A. Voesten, Molenstraat 7, 5975 AE Sevenum (077 - 366 24 79)

Sint-Gregoriusvereniging in het bisdom Roermond (SGV)

Postadres: Postbus 470, 6040 AL Roermond
(ook voor het aanvragen van onderscheidingen)

Bezoekadres: Het secretariaat en documentatiecentrum zijn alleen op afspraak te bezoeken. Het eenvoudigste is een e-mail versturen.

Website: www.sgv-roermond.nl

E-mailadres: secretaris@sgv-roermond.nl

Telefoon: 0475 - 386 725

Bankrelatie: ABN Amro NL45ABNA0229852599
t.n.v. 'Sint-Gregoriusvereniging, postbus 470, 6040 AL Roermond'

